روزنامه شرق

شهادت امام حسن عسکری(ع) را تسلیت می‌گوییم

یکشنبه ۲۹ آذر ۱۳۹۴ • ۸ ربیع‌الاول ۱۴۳۷ • ۲۰ دسامبر ۲۰۱۵

سال سیزدهم • شماره ۲۴۷۴ • ۲۰صفحه • ۱۰۰۰ تومان

وزیر خارجه ایران:

حضورمان در سوریه هم قانونی و هم مشروع است

گروه سیاست: در حاشیه مذاکرات صلح سوریه در نیویورک، وزیر خارجه ایران در گفت‌وگو با نیویورکر به سؤالات خبرنگار این مجله درباره سوریه، حضور نیروهای ایرانی در این کشور و مذاکرات هسته‌ای پاسخ داد. بخشی از این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید...

صفحه ۱۹

عارف مطرح کرد

انتقاد از عملکرد یک سویه صداوسیما

گروه سیاست: اولین نشست خبری محمدرضا عارف در قامت رئیس شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان، روز گذشته در محل بنیاد امید ایرانیان برگزار شد. محمدرضا عارف طبق روال همیشگی خود در تمام طول نشست و پرسش و پاسخ‌هایی که...

صفحه ۷

آیت‌الله مؤمن عضو فقهای شورای نگهبان:

والله آدم حسابی را رد صلاحیت نمی‌کنیم

گروه سیاست: رهبری فردی یا شورایی؟ بعد از انتشار صحبت‌های اخیر هاشمی‌رفسنجانی و تکرار دوباره خاطرات او از مجلس خبرگان سال ۶۸ درباره بحث رهبری شورایی، آیت‌الله مومن، عضو فقهای شورای نگهبان؛ آیت‌الله موسوی تبریزی و حجت‌الاسلام غرویان دراین‌باره اظهارنظر کرده‌اند. آیت‌الله مومن در مخالفت و غرویان و موسوی تبریزی در بلااشکال‌بودن طرح بحث رهبری شورایی صحبت کرده‌اند. به گزارش مهر، آیت‌الله مومن با اشاره به این‌که درجلسه خبرگان برای انتخاب رهبری جدید در سال ۶۸ هم برای شورایی و هم برای غیرشورایی می‌توانستیم رأی بگیریم، گفته است: «منتها در قانون اساسی قبلی شورای فقها بود. سپس رأی‌گیری شد که «یک نفر» برای رهبری انتخاب شود. بعد هرکسی گزینه‌های مدنظر خود را مطرح کرد و یکی از اسامی که گفته شد حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بود». او درباره راهگشابودن مدل رهبری شورایی هم گفته است: «من در کتاب «الولایه الالهیه» درباره اینکه رهبر در زمان غیبت یک نفر یا چند نفر باشد بحث کردم و از نظر ادله شرعی اثبات کردم رهبری تنها باید یک نفر باشد.

ادامه در صفحه ۲

اندیشه فقهی «آیت‌الله منتظری» در گفت‌وگو با عمادالدین باقی

صفحه ۶

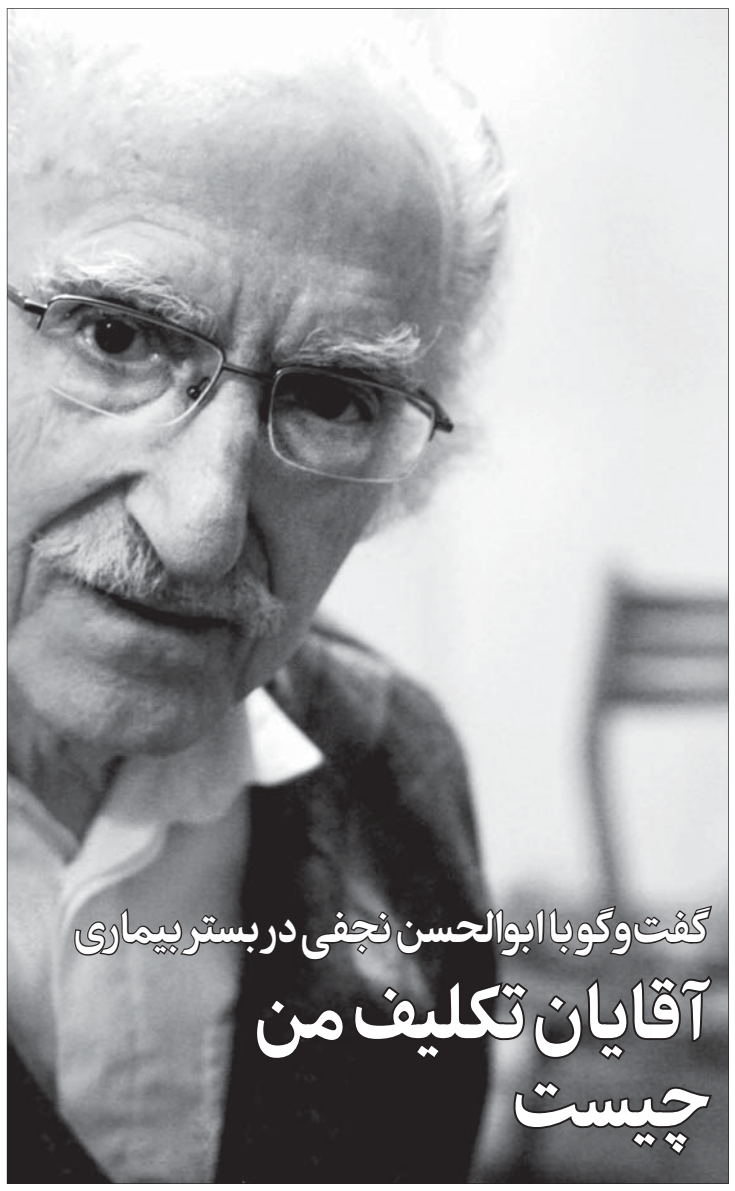

عکس: شبلی نجفی

گفت‌وگو با ابوالحسن نجفی در بستر بیماری

آقایان تکلیف من چیست

گروه ادبیات، شیما بهره‌مند: ابوالحسن نجفی، زبان‌شناس، ادیب و مترجمِ مطرح، بیش از دو دهه است که در کنار ترجمه و تدریس و کار بر روی زبان فارسی، عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی است. او حالا پس از نیم‌قرن کار و نوشتن، مدتی است که ناخوش‌احوال و در بستر بیماری است. بدون عصا توان راه‌رفتن ندارد، به‌سختی حرف می‌زند، اما همان‌طور دقیق و شمرده. در بستر هم همان «مرد محترم، پاکیزه و بامتانتی» است که احمد میرعلایی و دیگران از ابتدا او را یافتند. نجفی این روزها با متانت همیشگی‌اش در پاسخ به این پرسش که حالتان چطور است، جز متشکرم، خوبم، نمی‌گوید. اما پرسشی ذهن او، اطرافیان و دوستدارانش را مشوش و نگران کرده است: اینکه اگر او ناگزیر مدت‌ها در بستر بماند، تکلیفش چیست؟ خودش وضعیت اخیر را این‌طور روایت می‌کند: «تلفن می‌کنند می‌پرسند، حالت چطور است؟ معمولا آدم در جواب می‌گوید، خدا را شکر، خوبم. یک گرفتاری که ندارم، نمی‌دانم کدامش را بگویم. اگر بخواهم از یکی از گرفتاری‌های چندساله‌ام بگویم، که به لطف پرستار و معالجم بهترم. درباره مسائل دیگرم هم امیدوارم به لطف ایشان و مراقبت‌هایشان بهتر شوم. اما واقعیت حالِ من این است که بدون عصا نمی‌توانم راه بروم و اگر کسی نباشد نمی‌توانم مسائل روزمره‌ام را حل کنم. اما با اینکه امیدوارم حالم بهتر شود، این پرسش برای من ایجاد شده که اگر حالم بدتر شود، تکلیف من چیست؟ در پاسخ به سوالِ حالتان چطور است، به آقای بختیاری، مسئول رفاه اعضای فرهنگستان هم که حال مرا از قول مسئولان فرهنگستان می‌پرسد، همان‌طور روتین پاسخ داده‌ام. اما واقعا ترس مرا می‌گیرد که اگر حالم بدتر شد، و احیانا به بیمارستان افتادم، فرهنگستان تا چه حد، از نظر مالی یا بستری‌شدن در بیمارستان کمک خواهد کرد، که هنوز جواب درستی از فرهنگستان نشنیده‌ام. این را هم بگویم، ما عده‌ای هستیم در فرهنگستان که استثنائاً کارمند مادام‌العمر هستیم، یعنی ما هیچ‌وقت بازنشسته نمی‌شویم. که اگر بازنشسته می‌شدیم، خب تکلیف معلوم بود. یک حقوقی داشتیم و باید با همان حقوق سر می‌کردیم، می‌رفتیم بیمارستان یا موارد دیگر. اما الان که این‌چنین نیست تکلیف ما چیست؟ آیا باید فرهنگستان این‌دست هزینه‌ها را تقبل کند یا باید خودمان بپردازیم. این سوال من است.» همین. از دیگران می‌پرسم، از ناشری که در این سالیان، کتاب‌های او را چاپ کرده است و طی این دوران جدا از انتشار این آثار، با نام ابوالحسن نجفی و اندک «ستارگان آسمان فرهنگ و ادب» که مانده‌اند، سرمایه‌ای نمادین نیز اندوخته و اعتباری به دست آورده است. اما نجفی جز حق‌التألیفِ مقررشده‌اش انتظاری، هیچ انتظاری ندارد. «من در نشر نیلوفر تعدادی کتاب چاپ کردم که یکی، دو تای آن زیر چاپ است و یکی هم با عنوان «دربارهٔ طبقه‌بندی وزن‌های شعر فارسی» تازه درآمده است. چند تا هم قدیمی‌ها هستند که هرازگاهی تجدید چاپ می‌شوند. بابت این‌ها حق‌التألیف مشخصی از ناشر دریافت می‌کنم و همین‌طور که ناشر آن‌ها را چاپ می‌کند، حق‌التألیف مرا هم به‌تدریج به حسابم می‌ریزد. من نمی‌توانم بیش از این حق‌التألیف، توقعی از ناشر داشته باشم. اینکه بگویید نام من فلان است و اعتباری بوده است و این‌ها، به‌جای خود. اما شخص من نمی‌توانم بیش از این توقع یا مطالبه‌ای داشته باشم.» ابوالحسن نجفی، چنان که منوچهر بدیعی در مقاله جامع و خواندنی‌اش نوشته است، «در زمره نسلی است که برای نخستین‌بار عرصه فرهنگی را عرصه مستقل از سیاست و اقتصاد دانستند و فرهنگ را سکوی پرش به مقام سیاسی نکردند.»

ادامه در صفحه ۱۴

کنایه‌های صفارهرندی به هاشمی و دولت

فردی با این خصوصیات می‌شود امین انقلاب

گروه سیاست: محمدحسین صفارهرندی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، در نشست «موشکافی جریان فتنه و نفوذ» که از سوی بسیج دانشجویی در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران برگزار شده بود، در سخنانی کنایه‌آمیز به هاشمی‌رفسنجانی و دولت تاخت. او گفت: «برخی از افراد هم به واسطه بچه‌های خود، اطرافیان خود یا کارگزاران فاسدی که دارند، گمراه می‌شوند. مثلا آقایی که در مجمع تشخیص مصلحت نظام توانسته بود به‌عنوان مشاور رئیس مجمع خودش را جا بزند، در سال ۸۸، یک نامه به کروبی می‌نویسد و امام(ره) را جلاد و قاتل معرفی می‌کند...

ادامه در صفحه ۲

تیترها

مشاور ایرانی‌الاصل وزارت خارجه کانادا:

نگاه اصلاح‌طلبان ایرانی شبیه لیبرال‌های کانادا است

صفحه ۹

پاسخ دهدشتی به ادعای مرتضوی:

او از اربعین و امام حسین(ع) سوء استفاده می‌کند

صفحه ۷

رئیس سازمان انتقال خون:

فراورده‌های خونی پولی شدند

صفحه ۱۷

سرمقاله

مورد خاص ایران هسته‌ای

بهزاد صابری . حقوق‌دان

آیا قطع‌نامه اخیر شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای ایران مفید و مثبت بود؟ قطعا بله. به قول یکی از دیپلمات‌های باسابقه کشورمان که فعلا در جای دیگری مشغول خدمتگزاری است، «باید یک کشور تا جایی که امکان دارد تحت مکانیسم‌های اجرائی و نظارتی بین‌المللی قرار نگیرد، که اگر این‌طور شد، برون‌رفت از مشکل بسیار دشوار می‌شود و اگر کشور از چنین مکانیسم‌هایی خارج شود، کار بسیار بزرگی شده است». از زمان اولین قطع‌نامه شورای حکام (۱۲ سپتامبر ۲۰۰۳) تا قطع‌نامه ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۲، قدم‌به‌قدم و با یک شیب نسبتا تند، کشورمان تحت مکانیسم‌های مختلف بین‌المللی قرار می‌گیرد. این سیر صعودی تا جایی رفت که در میانه راه، در قطع‌نامه شورای حکام مصوب چهارم سپتامبر ۲۰۰۶، شورا مدیرکل آژانس را موظف کرد پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران را به شورای امنیت سازمان ملل متحد گزارش کرده و تمام گزارش‌های آژانس درباره برنامه ایران را در اختیار این شورا قرار دهد. این بدترین اتفاقی است که در سیر بررسی یک پرونده در شورای حکام ممکن است رخ دهد. به‌این‌ترتیب، در سال‌های بعد از آن، شورای حکام آژانس به‌عنوان یک نهاد فنی و تخصصی، زیر سایه شورای امنیت قرار گرفته و فعالیت‌های هسته‌ای ایران رسما به مثابه تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی تلقی شد. در شورای امنیت نیز همین سیر افزایش فشارها مشاهده شد. ابتدا یک «بیانیه رئیس» صادر شد و پس از آن، قطع‌نامه ۱۶۹۶ ورود شورا به این موضوع را رسمیت بخشید. تا اینکه کار به جایی رسید که قطع‌نامه ۱۹۲۹، تحریم‌های بی‌سابقه بین‌المللی را علیه کشورمان وضع کرد. هدف مذاکرات هسته‌ای در دولت یازدهم این بود که بدون پا پس‌کشیدن از اصول و خطوط قرمزهای نظام، پیچ‌ومهره‌های این سازمان درهم‌تنیده بین‌المللی مبتنی بر فشار و تحریم را باز کند و مرحله‌به‌مرحله به شرایط عادی برگرداند. مهم‌ترین اصل مدنظر برای ایران، حفظ استقلال رأی و نپذیرفتن خواسته‌هایی بود که از نظر ایران مبنای حقوقی و عادلانه‌ای نداشت. شاید اگر فشارهای خارجی نبود، کشورمان همانند بسیاری از موضوعات فنی و اقتصادی دیگر، در همان سال‌های گذشته تصمیم می‌گرفت بخشی از نیازهای هسته‌ای خود را از خارج تأمین کند تا بیشتر صرفه اقتصادی داشته باشد. اصلا شاید در آینده کشورمان در پرتو پیشرفت علم و توسعه فناوری انرژی‌های جدید و پاک‌تر مانند آفتاب، باد و ... خود صلاح بداند از انرژی هسته‌ای چشم‌پوشی کند. اما اینها همه زمانی معنا دارد که با اراده داخلی صورت بگیرد. اگر چنین تصمیمی، با دیکته از خارج و به تبعیت از تصمیم دیگران اتخاذ می‌شد، به معنای خدشه بر استقلال و پایین‌آمدن از حقوق ملت بود. به خاطر داشته باشیم که اواخر مهرماه ۹۲، مدت‌ها پیش از به نتیجه‌رسیدن برجام و هم‌زمان با جدی‌شدن مذاکرات ایران و شش قدرت جهانی در ژنو، عربستان سعودی که با تلاش و لابی‌های فراوان به عضویت غیردائم شورای امنیت درآمده بود، با صدور بیانیه‌ای، از عضویت در شورا انصراف داد. عربستان سعودی در متن بیانیه خود، ناموفق‌ماندن شورای امنیت در «جلوگیری از تلاش‌های کشورهای منطقه برای دستیابی به سلاح‌های هسته‌ای» را دلیلی بر «ناتوانی شورای امنیت در انجام وظایف و مسئولیت‌هایش» خوانده بود. به عبارت دیگر، از دید این کشور و سایر کشورهایی که مثل عربستان می‌اندیشیدند، نفس اینکه شورای امنیت نتوانسته است پس از چند سال، نظر خود را بر ایران تحمیل کند و به جای پافشاری بر اجرای بی‌چون‌وچرای قطع‌نامه‌های شورای امنیت، اعضای دائم این شورا به مذاکره با ایران...

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

به احترام حقوق اساسی

صالح نقره‌کار
وکیل دادگستری

شعار امسال سازمان ملل در زمینه حقوق بشر «حقوق ما، آزادی ما، همیشه، همواره» است. تلاش عمومی برای توسعه و ارتقای سطح برخورداری شهروندان از حقوق اساسی یکی از مهم‌ترین اولویت‌های کنشگران مدنی است.حقوق اساسی باید به رسمیت شناخته شود، ترویج و آموزش داده شود، مورد احترام و اجرا قرار گیرد و ذیل اصل برابری برای همگان، قابل دسترس و شناسایی باشد. قانون اساسی، عهد حکمرانان با مردمان و آینه مطالبات انقلاب و ترجمان «آنچه یک ملت از نهضت خود می‌خواهد» است. روح قانون اساسی «حقوق ملت» است. اگر این رکن متزلزل و محذوف شود ساختاری خشک از ساختار رسمی نمایان خواهد شد که منهای التزام و وفاداری به حقوق مردمان، چهره‌ای استیلاطلب را تداعی می‌کند. به همین خاطر در اصل ۳ و فصل ۳ قانون اساسی ما به تفصیل حقوق ملت شناسایی شده و حکمرانی را مکلف به انقیاد و التزام به این حقوق کرده است تا آنجا که همه کارگزاران باید به این قانون و خصوصا این فصل برجسته، سوگند وفاداری یاد کنند و یادشان نرود که حقوق چه کسانی را باید مراعات کنند. حالا ۳۷ سال از تولد جمهوری اسلامی گذشته است. نقشه معماری این بنا، قانون اساسی بوده که در دو ساحت «قدرت و ساختار» و «حقوق و آزادی‌ها» مقررات و موازینی وضع کرده است. سپری‌شدن حدود چهار دهه، فرصت مغتنمی است تا تحلیل شود، بنایی که تا امروز ساخته شده چقدر با نقشه معماری قانون اساسی منطبق است؟ میثاق جمعی مردم- زمامداران، عصاره اراده ملت و خون‌بهای شهیدان چقدر الزام‌آور بوده یا در کدام موارد معلق و معطل مانده یا در چه مواقفی بر اساس آن حرکت نشده است. امتیازات و نقاط قوت این قانون چه بوده یا موارد نیازمند به اصلاح و بازنگری آن چه بوده است؟ تحلیل واقع‌بینانه، نگاه آسیب‌شناسانه، خوانش دوباره اهداف و دستاوردها، یادآوری آنچه می‌خواستیم و آنچه اکنون داریم، نه یک تعارف نمادین بلکه یک ضرورت تعیین‌کننده برای آتیه است. نه کسی باید از نتایج آن رنجیده شود و نه باید به تصنع و تکلف برگزار شود. رشته تسبیح قانون اساسی «حق تعیین سرنوشت» است یعنی مردم در بزنگاه‌های انتخابات بتوانند بر اساس آنچه واقعا اراده ناب آنهاست، منتخب واقعی خود را برگزینند. همچنین مردم حق دارند دولتمردان را «نقد» کنند؛ پس در مسیر استیفای حقوق خود محق به حق- ادعا و حق- مطالبه هستند. باید بخواهند، نظارت کنند، به نقد و ارزیابی حرکت‌ها و تصمیمات و اقدامات صورت‌گرفته بپردازند. امنیت، پیش‌نیاز همه حقوق و تثبیت‌کننده آرامش شهروندان است. این دلالت وضعی و مقدر اصل ۹ قانون اساسی است. قانون اساسی می‌خواهد به اتهام کنشگران مدنی، بدون حضور «هیأت‌منصفه برایند وجدان عمومی» رسیدگی نشود.

ادامه در صفحه ۸

حرف اول . جامعه

دور تسلسل پرونده آلودگی هوا

احمد حکیمی‌پور . عضو شورای شهر تهران

عادت کرده‌ایم همواره در دور تسلسل باشیم و متأسفانه مسئله آلودگی هوا از آن دست موضوعاتی است که سال‌هاست پیرامون آن، فقط سخنوری شده، به جای آنکه با رویکرد نتیجه‌محوری به اجرای مصوبات و طرح‌هایی روی آورده شود که وقت بسیاری برای آنها صرف شده بود. در اولین دوره شورای شهر تهران که کم‌کم با پدیده آلاینده‌های شهری مواجه می‌شدیم، جلسات کارشناسی متعددی با سازمان‌های مربوطه تشکیل شد تا با تدوین طرحی بتوانیم به کنترل پدیده آلودگی هوا بپردازیم، که البته تازه در آن زمان در نقطه اول ورود به پدیده‌ای بودیم که اکنون به بحران تبدیل شده است. در شورای شهر اول در سال ۷۸، لایحه دفاع از شهر و شهروندان تهران در برابر آلودگی هوا که طرح اولیه آن به امضای خانم جلایی‌پور و آقایان اصغرزاده، فروزش، رضوی و اینجانب رسیده بود...

ادامه در صفحه ۱۷

از روزنامه فروشی‌های سراسر کشور بخواهید
جامعه پویا را در اینستاگرام دنبال کنید
jamee_pouya

هاکوپیان
کلکسیون زمستانی
با استایل و پارچه‌های ایتالیایی
در فروشگاه‌های سراسر کشور
۰۲۱-۸۸۸۲۳۴۱۲
HACOUPIAN.NET

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۳۹۷۹-۸۸۱۹۰۴۶۸

تقدیر و تعظیم
سپاس از همدلی و همراهی عزیزان حاضر در سوگ همسرم بانو کشاورزنژاد
بیژن رمضانی
رجوع به صفحه ۴

جناب آقای دکتر انتظامی
معاون محترم مطبوعات و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت می‌گوییم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزومندیم.
هیأت امنای نمایندگی سازمان جهانی تبلیغات IAA در جمهوری اسلامی ایران

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت
بانو لقا حاج محمدحسن (اعتماد)
مادر محترم شاپور اعتماد را به اطلاع کلیه دوستان و آشنایان می‌رسانیم.
مراسم ختم آن مرحومه در روز سه‌شنبه ۹۴/۱۰/۱ از ساعت ۱۳/۳۰ الی ۱۵ بعدازظهر در مسجد نور واقع در میدان فاطمی برگزار می‌شود.